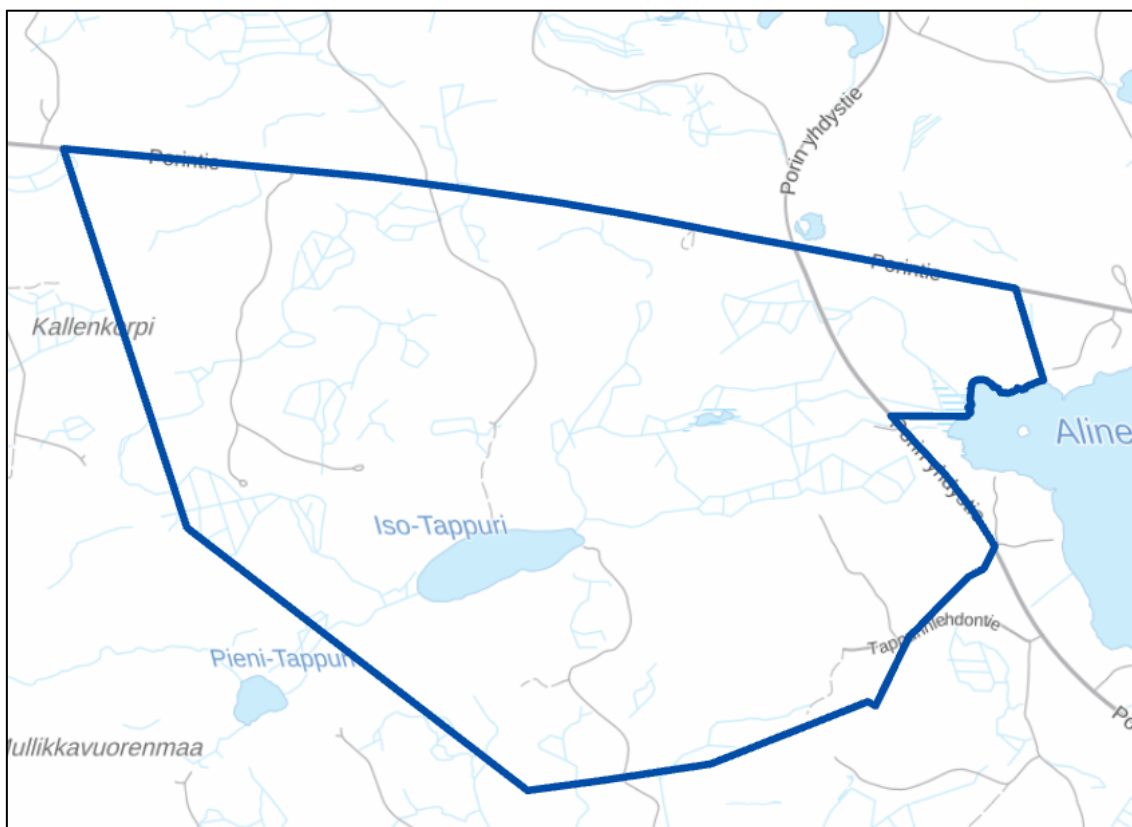

Tappurin yleiskaava Porin yhdystien ja vt11 risteyksen lounaispuoli

Kuva 1 Suunnittelualan alustava rajausta (Maanmittauslaitoksen taustakartta, 24.1.2025)

Kaupunkikehityslautakunta 17.9.2024 § 198, 8.10.2024 § 213, xx.xx.2025

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto

NOKIAN KAUPUNKI

KAIVOITUSYKSIKKÖ

(Dnro NOK/153/2025)

1 Perus- ja tunnistetiedot

1.1 Tunnistetiedot

Kaavaselostus koskee 30.5.2025 päivättyä osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luonnosta.

Yleiskaavoituksen vireilletulosta on ilmoitettu vuoden 2024 kaavoituskatsauksessa 21.3.2024.

Kaavan laatija: Nokian kaupunki, kaupunkikehityspalvelut, kaavoitusyksikkö, kaavoitusarkkitehti Johanna Fingerroos.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee noin neljän kilometrin päässä Nokian keskustasta luoteeseen. Alue on noin 3,2 neliökilometrin laajuinen ja se rajautuu pohjoisessa Porintiehen (vt 11), idässä Porin yhdystiehen, Alinenjärven rantaviivaan sekä kiintiestörajaan ja kaakossa Harjuniityn asuinalueeseen. Tarkempi suunnittelualueen rajaus on esitetty kuvassa kaavaselostuksen ensimmäisellä sivulla.

1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

1.4 Luettelo selostuksen taustaselvityksistä

- Iso-Tappurin alueen osayleiskaavoituksen luontoselvitys, 2024. Suomen Arvoluonto Oy.
- Kristiinankaupunki-Nokia 400+110 kilovoltin voimajohtohanke: Ympäristövaikutusten arviointiohjelma, 2022. Fingrid Oyj.
- Liito-oravaselvitys yleiskaavaa varten. Porin yhdystien ja vt11 risteyksen lounaispuolen yleiskaava, 2024. Nokian kaupunki.
- Nokian Alinenjärven luoteispuolen kasvillisuus selvitys, 2024. T:mi Esa Hankonen.
- Nokian Harjuniityn laajennusalueen ja Porin yhdystien lounaispuolen lepakkoselvitys, 2024. Faunatica Oy.
- Nokian alueen kaavoitusten linnustoselvitykset, 2024. Luontopalvelut Flava Oy.

- Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt, 2016. Pirkanmaan liitto.
- Arkeologinen selvitys 2025, Heilu Oy
- Tappurin yleiskaavan liikenneselvitys, Sweco Finland Oy 2025

2 Tiivistelmä

Suunnittelualue on vihreän siirtymän yritysalue ja yleiskaavan tavoitteena on tutkia mahdollisuutta sijoittaa alueelle elinkeinoelämän toimintoja alueen viheryhteydet turvaten. Suunnittelualueen itäosassa on voimassa vuonna 2004 hyväksytty Keskustaajaman osayleiskaava 2010. Osalla suunnittelualueella on voimassa vuonna 2004 voimaan tullut Ranta-alueiden osayleiskaava.

3 Lähtökohdat

3.1 Maanomistus

Kaava-alue on osittain yksityisessä ja osittain kaupungin omistuksessa.

3.2 Selvitys suunnittelualueen oloista

Suunnittelualue on rakentamatonta ja asumatonta aluetta. Suunnittelualueen tärkein maankäytön muoto on metsätalous. Alue on puustoista lukuun ottamatta avohakkuu- ja maa-ainestenottoalueita. Suunnittelualueella halkoo voimalinja. Alueen keskiosissa sijaitsee noin viiden hehtaarin kokoinen Iso-Tappuri-järvi. Lisäksi suunnittelualueella on ojitettuja suoalueita.

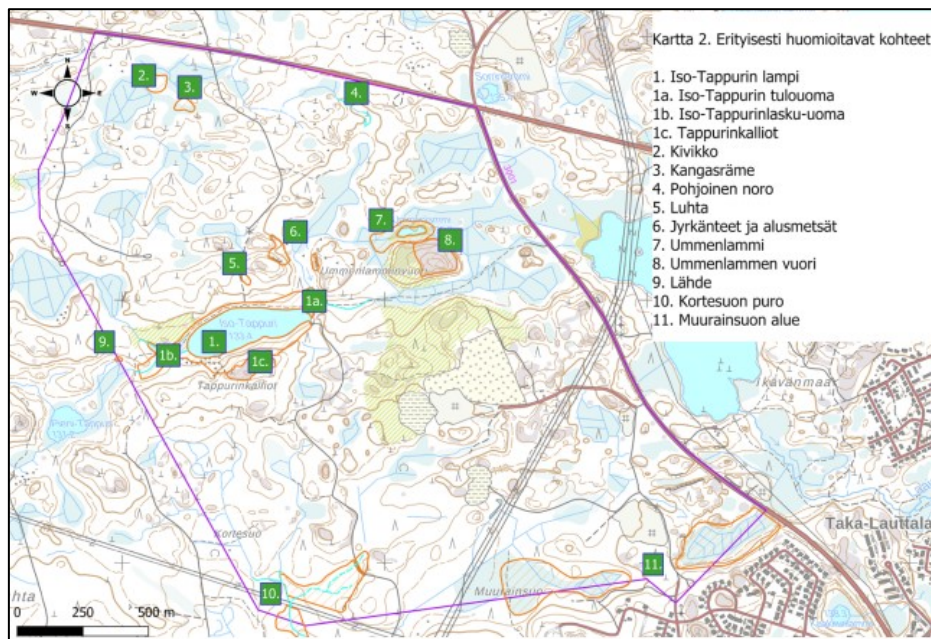
3.3 Luonnonympäristö

Suomen Arvoluonto Oy:n laatima Iso-Tappurin osayleiskaavoituksen luontoselvitys kattaa lähes koko suunnittelualueen, Porin yhdystien idänpuoleista aluetta lukuun ottamatta. Luontoselvityksen mukaan suunnittelualue on metsätalousvaltaista aluetta, pääosin kivikkoista ja karua metsä-, suo- ja kalliomaata. Maalajien osalta alue on kivikkoista kalliomaata, jonka sekalajitteisena maalajina on hiekkamoreeni. Alueella esiintyy myös turvetta sekä pienialaisesti hienojakoisempia maalajeja. Alueen keskivaiheilla sijaitsee Tappurin lehdon maa-ainesalue.

Kuva 2 Ilmakuva suunnittelualueelta (Maanmittauslaitoksen ortokuva, 24.1.2025)

Suunnittelualueen kasvillisuudessa on havaittavissa pienialaista lehtomaisuutta selvitysalueen lounais- ja länsiosassa laaksoissa, vesiuomien ympäristössä. Alueen luonto vastaa maisemaltaan sekä kasvillisuudeltaan Kaakkurilampien Natura -alueen erämaista tyyppiä. Luontoselvityksen mukaan alueelta rajattiin 11 erityisesti huomioitavaa kasvillisuuskohdetta. Havaitut kasvillisuuskohdet esitetään kuvassa 3.

Kuva 3 Erityisesti huomioitavat kasvillisuuskohteet merkittynä karttaan (Iso-Tappurin alueen osayleiskaavoituksen luontoselvitys, 24.1.2025)

Suunnittelualue sijoittuu Kokemäenjoen päävesistöalueeseen eikä alueella sijaitse rajattuja pohjavesialueita. Alueella sijaitsee noin 5,5 hehtaarin laajuinen Iso-Tappurin metsälampi, jonka rannat ovat pääosin rakentamattomat ja luonnontilaiset. Lampeen on sijoitettu neljä pesimäsaareketta. Vesi on peruslaadultaan kirkasta, mutta erittäin ruskeaa ja hapanta humusvettä.

Luontoselvityksen mukaan 11 havaitusta kasvillisuuskohteesta kolme on lainsäädännöllä turvattu arvoluokan 1 kohteita, joiden luonnonarvojen heikentäminen on kiellettyä. Erityisen tärkeitä arvoluokan 2 kohteita rajattiin yksi, ja monimuotoisuutta tukevia arvoluokkaan 3 kuuluvia kohteita neljä. Yleisenä suosituksena on jättää arvoluokkien 2 ja 3 kohteet kaiken muuttavan maankäytön ulkopuolelle sekä välttää muutoksia niiden lähiympäristössä kohteiden ominaispiirteiden turvaamiseksi. Monimuotoisuutta tukevia arvoluokan 4 kohteita on kaikkiaan kuusi. Niiden osalta luonnonarvojen huomioiminen maankäyttöä suunniteltaessa on perusteltua, vaikka sille ei suoraa hallinnollista perustetta olekaan. Suunnittelualueelta rajattiin myös kaksi vahvaa ennallistumispotentiaalia omaavaa kohdetta, joiden huomioiminen alueiden käytön suunnittelussa olisi suotavaa monimuotoisuuden turvaamisen kannalta.

Selvityksen mukaan yleisesti suojavyöhykkeeksi on suositeltu jätettävän vähintään vallitsevan puuston mitta suuntaansa. Arvokohteista valtaosa on kuitenkin pienvesiä lähiympäristöineen. Niiden suojavyöhykkeiden osalta suositellaan jättämään puustoa monimuotoisuuden kannalta edullisiin 40-50 metriä, mutta vähintään 30 metriä käsittelyn ulkopuolelle. Mikäli suojavyöhyke kohteessa on niukka, on puustolle perusteltua antaa mahdollisuus kehittyä. Lisäksi on keskeistä huomioida pientenkin virtavesien uomat maastossa ja välttää niiden ylittämistä metsäkoneilla. Niin ikään toimenpiteet tulisi ajoittaa kovan maan aikaan, jolloin vaikutukset maanpintaan ja veden laatuun jäävät mahdollisimman pieniksi. Myös maakuntakaavassa veloitetaan huomioimaan vesiensuojelunäkökohdat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, varsinkin vesienhoidon erityisalueiksi osoitettujen vesistöjen lähivaluma-alueilla (Pirkanmaan liitto 2017).

Pienvesikohteiden luontoarvojen sekä vedenlaadun kannalta olisi myös tärkeä arvioida laajemmin mahdollisuutta vaikuttaa valuma-alueiden metsäojitukseen. Pienten virtavesien uomien luonnontilaan palautuminen on paikoitellen jo pitkällä, tämän kehityksen vauhdittamiseksi kohteisiin soveltuvat luonnonhoidon toimenpiteet tuottaisivat hyviä tuloksia. Parhaiten luontotyyppien laadun parantamista ja lajien säilymistä turvaavat eheät hydrologiset kokonaisuudet.

Luontoselvityksessä havaittiin potentiaalia erityisesti huomioitavien sudenkorentojen ja viitasammakon esiintymiselle, joten niiden osalta jatkoselvitykset ovat mahdollisesti tarpeen. Sudenkorentojen ja viitasammakon kanssa samoilta alueilta olisi perusteltua tarkistaa myös luontodirektiivin liitteen II hiuskoukkusammalen ja lapinsirppisammalen esiintyminen. Suunnittelualueelta löydetty luontokohteet sijoittuvat pääosin Nokian kaupungin strategisessa yleiskaavassa luonnosteltujen viherkäytävien yhteyteen. Rajattujen luontokohteiden ulkopuolelle jää pääosin metsätalouskäytössä olevaa metsä-, turve- ja kalliomaata, jonka monimuotoisuutta edistävä merkitys voi kuitenkin olla merkittävä. Metsänhoidon suositusten tai sertifiointeihin liittyvien kriteerien mukaisella hoidolla näillä alueilla voitaisi edistää viheryhteyksien säilyvyyttä. Myös vapaaehtoisen metsien suojelun, METSO -ohjelman kautta voidaan tapauskohtaisen harkintaan perustuen saada vähempiarvoisia kohteita suojeluun osana arvokkaampia kokonaisuuksia.

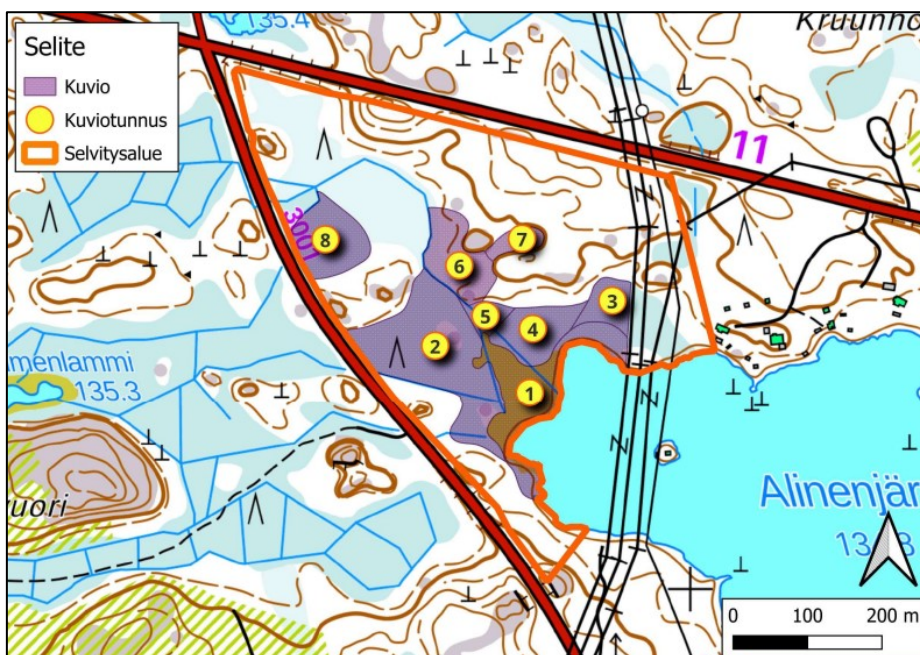
T:mi Esa Hankonen laatima Nokian Alinenjärven luoteispuolen kasvillisuus selvitys täydentää Suomen Arvoluonto Oy:n laatimaa Iso-Tappurin osayleiskaavoituksen luontoselvitystä Porintien ja Porin yhdystien välisellä, Alisenjärven luoteispuoleisella

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

selvitysalueella. Yhdessä nämä kaksi edellä mainittua selvitystä kattavat koko suunnittelualueen.

Nokian Alinenjärven luoteispuolen kasvillisuusselvityksen mukaan alue vaihtelee kasvillisuustyyppiltään turve- ja kivennäismaan välillä. Alueen pohjoisosa muodostuu sekä kalliomaasta, hiekkamoreenista kuin turvemaastakin. Alueen luoteiskulmassa on voimakkaasti ojitettua turvemaata, joka on nykyisellään lähinnä kuntaantunutta ja kasvillisuudeltaan niukkaa ruohoturvekangasta. Turvekangas muuttuu idän suuntaan viljavuudeltaan kuivahkoksi (VT) ja seinäsammaltypin (PIT) kangasmetsäksi. Osa- aluetta on käsitelty metsätalousmaana ja noin puolet siitä on taimikkoa. Alueen itäreunassa kulkee myös leveä linjakäytävä. Selvitysalueen eteläosa on turvemaata Alisenjärven rantaan asti. Rantaosa on avointa nevaa rajautuen rannan paikoin kelluvaan reunapalteeseen. Pohjoisen suuntaan turvemaata muuttuu puustoiseksi suoksi vaihdellen räme- ja korpisuotyyppien välillä. Selvitysalueen keskiosassa on vanhaa, nykyisellään soistuvaa peltoa, joka sijoittuu turve- ja kangasmaan vaihtetumaan. Tällä osalla lajisto on alkanut kehittyä lähinnä lehto-, niitty- ja rehevän suokasvillisuuden suuntaan.

Kasvillisuusselvityksen mukaan selvitysalueelta löytyi yhteensä 169 eri putkilokasvilajia sekä 47 sammallajia. Rauhoitettuja lajeja löytyi 1. Alueella alueellisesti uhanalaisia lajeja selvityksessä löytyi myös yksi. Muita huomioitavia lajeja ei selvityksessä löytynyt, kuten ei myöskään haitalliseksi luokiteltuja vieraslajeja. Selvityksessä rajautui 8 huomioitavaa kasvillisuuskuviota/luontotyyppiä: 1: Luhta- ja saraneva (LuN/SN), 2: Korpikäme (KR), 3: Korpikäme (KR), 4: Isovarpuräme (IR), 5: Ruohokorpi (RhK), 6: Lehtomainen kangas (OMT), 7: Heinäkorpi (RhK), 8: Mustikkakangaskorpi (MKgK). Luontotyypit on merkitty numeroin alla olevaan kuvaan 4.

Kuva 4 Selvityksessä rajattujen luontotyyppien sijainti selvitysalueella (T:mi Esa Hankonen, 24.1.2025)

Selvityksen mukaan luhta- ja saranevat on luokiteltu Etelä-Suomessa vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi. Niiden edustavuutta ja luonnontilaa voidaan kuitenkin pitää varsin hyvänä. Korpirämeet on luokiteltu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi. Korpirämeen alueella on suositeltavaa välttää kaikenlaisia metsätaloustoimia ja jättää lahopuu korjaamatta, vaikka edustavuutta voidaan pitää kokonsa puolesta hyvänä.

Isovarpurämeet ja ruohokorvet ovat luokiteltu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi ja lehtomaiset kankaat vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi. Nämä alueet olisi suositeltava jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Lahopuu tulisi jättää paikoilleen. Edustavuutta voidaan pitää hyvänä sijoittuessaan osaksi viereisten kuvioden kanssa muodostamaa kokonaisuutta.

Ruohokorpiin sisältyvät heinäkorvet on luokiteltu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi ja kangaskorpiin sisältyvät mustikkakorvet on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) elinympäristöiksi. Molemmat alueet olisi suositeltava jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Lahopuu tulisi jättää paikoilleen. Alueiden edustavuutta voidaan pitää hyvänä.

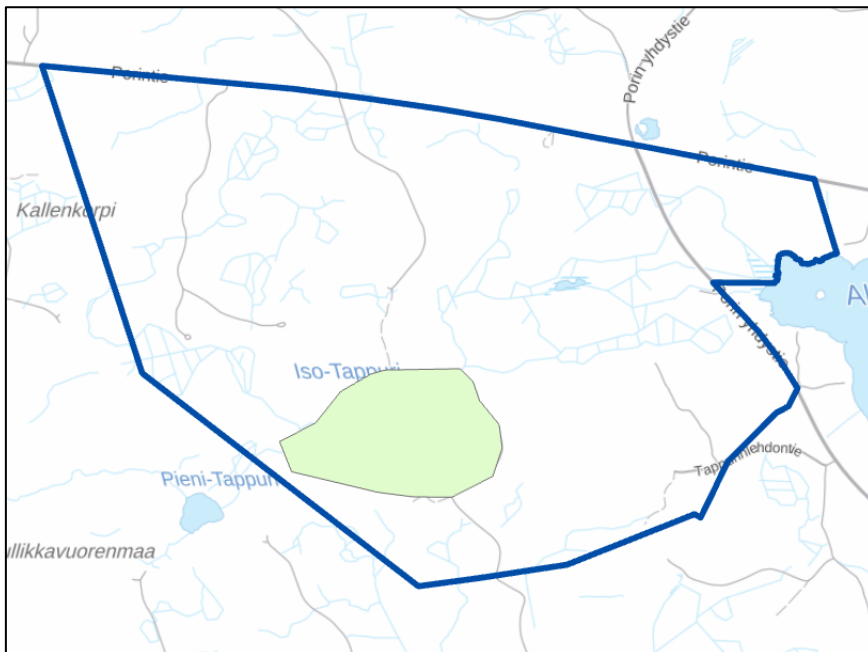
Nokian kaupungin laatiman liito-oravaselvityksen mukaan selvitysalueella ei ole havaittu

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

merkkejä liito-oravasta. Alueelta löytyi kuitenkin useampi liito-oravalle soveltuva elinympäristö sekä mahdollisesti sopivia pesäpaikkoja. Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi talousmetsää, karua kangasta, kalliometsää ja ojitettua suota, jotka eivät ole liito-oravalle sopivia elinympäristöjä.

Flava luontopalvelut Oy:n laatiman linnustoselvityksen mukaan lintuhavaintojen osalta alueen arvokkain kohde on Kallenkorven itäpuolella ja Porintien eteläpuolella sijaitseva kuusimetsäalue. Metsäalueen maankäyttöä tulee linnustollisin perustein välttää. Tappurinlehdontien länsipuolella ja voimalinjan voimalinjan ympäristössä sijaitsee kuusivaltainen metsä, jossa on myös lehtipuita. Myös tämän alueen osalta maankäyttöä suositellaan välttämään. Lisäksi Iso-Tappurin alue on lintutiheää aluetta, jonka maankäyttöä tulisi lajirikkauden vuoksi välttää. Suunnittelualueella tehtiin lajihavaintoja muun muassa teerestä, haarapääskystä, närhestä, pohjantikasta, töyhtö- ja hömötiaisesta, leppälinnusta sekä pyystä.

Faunatican laatiman lepakkoselvityksen mukaan Iso-Tappuri-järven alue on lepakoille suotuista aluetta ja havainnot keskittyivät kyseiselle alueelle. Iso-Tappurin alue rajattiin selvityksessä lepakoiden käyttämäksi alueeksi ja se suositeltiin säilytettävän maankäytöltä mahdollisuuksien mukaan. Suurimmalta osin suunnittelualueen lepakkomäärät olivat hyvin alhaisia. Suunnittelualueella havaitut lepakkolajit olivat pohjanlepakko ja viiksi/isoviiksisiihippa. Varmistettuja lepakon lisääntymis- ja talvehtimispaikkoja tai saalistusalueita ei löydetty. Myöskään varsinaisia siirtymäreittejä ei alueella ole.

Kuva 5 Lepakoille suotuisa alue on osoitettu karttaan vihreällä värillä (Maanmittauslaitoksen taustakartta, 24.1.2025)

3.4 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella ei ole rakennuksia.

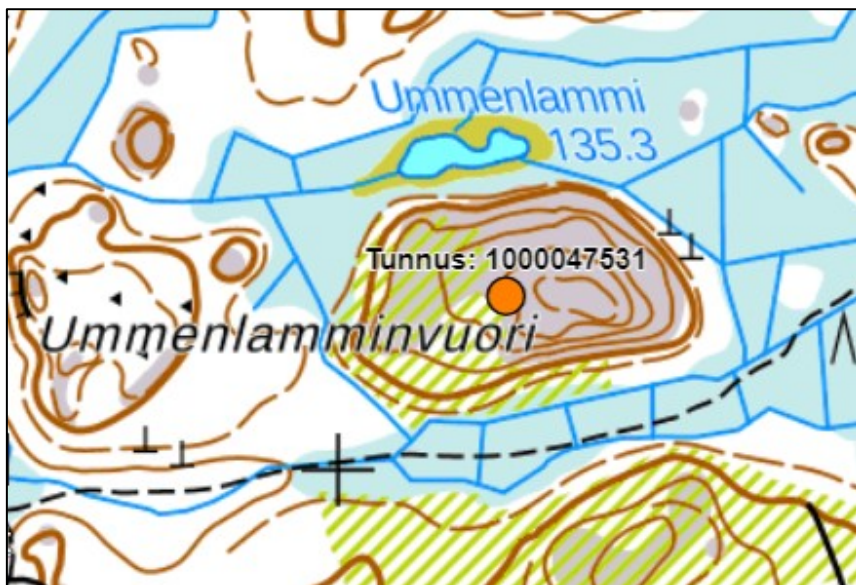
3.4.1 Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualueutta sivuaa Porin yhdystie, jolta on yhteys Porintien kautta Tampereen ja Porin suuntaan. Porin yhdystien ja edelleen Siuronvaltatien kautta alueelta on yhteys Nokian keskusta.

Suunnittelualueen eteläpuolella Porin yhdystien varressa, noin kilometrin päässä on Harjuniityn asuinalue. Suunnittelualueen itäpuolella Alinenjärven rannalla on vapaa-ajan rakennuksia.

3.4.2 Muinaismuistot

Museoviraston mukaan Ummenlamminvuoren kallioalueella on havaittu kvartsin kappaleita ja kyseessä saattaa olla kivikautinen kvartsiraaka-aineen hankintapaikka. Vuonna 2024 tehdyssä tarkastuksessa kallioalueella havaittiin murskaantunut kappale huonolaatuista kvartsia. Tarkastetulla alueella ei ole havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Kuva 6 Kvartsin havaintopaikka kartalla (Kulttuuriympäristön palveluikkuna, 2.10.2024)

Kesällä 2024 laaditun arkeologisen selvityksen mukaan alueella ei ole havaittu mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa. Ummenlamminvuoren laella sijaitseva löytöpaikka vaikuttaa luontaiselta, eli selvityksen tekijä tulee esittämään kohteen poistamista muinaisjäännösrekisteristä.

3.4.3 Ympäristöhäiriöt

Melu

Alueelle saattaa kantautua melua ympäröiviltä teiltä.

Maaperän haitta-aineet

Alueella ei ole tiedossa olevia maaperän haitta-aineita.

3.4.4 Liikenne

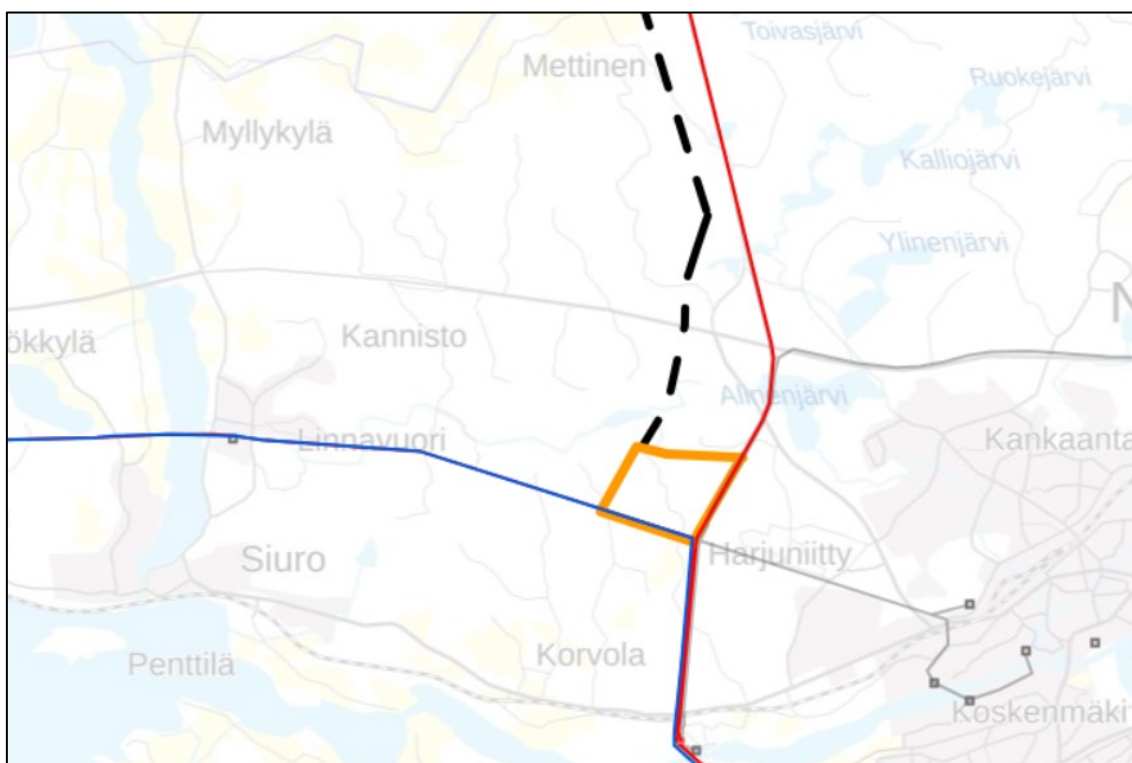
Kaava-alue sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien äärellä Porintien (vt11) ja Porin yhdystien risteävällä alueella.

3.4.5 Yhdyskuntatekniikka

Kaava-alueen lävitse kulkee alueen kaakkoisosassa pohjoiseteläsuuntainen voimalinja sekä alueen eteläosassa itä-länsisuuntainen voimalinja. Lisäksi alueella on useita pienempiä sähkölinjoja.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj suunnittelee uutta 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä Kristiinankaupungin ja Nokian välille. Tarkasteltaville voimajohtoreiteille sijoittuvat seuraavat kaupungit ja kunnat: Kristiinankaupunki, Karijoki, Isojoki, Kankaanpää, Karvia, Parkano, Ikaalinen, Ylöjärvi, Hämeenkyrö ja Nokia.

Kuva 7 Suunniteltu voimajohtoyhteys merkittynä karttaan (Fingrid Oyj, 27.1.2025)

3.4.6 Maanomistus

Suunnittelualue on osittain yksityisessä ja osittain Nokian kaupungin omistuksessa.

3.5 Suunnittelutilanne

3.5.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitava ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia aihepiirejä

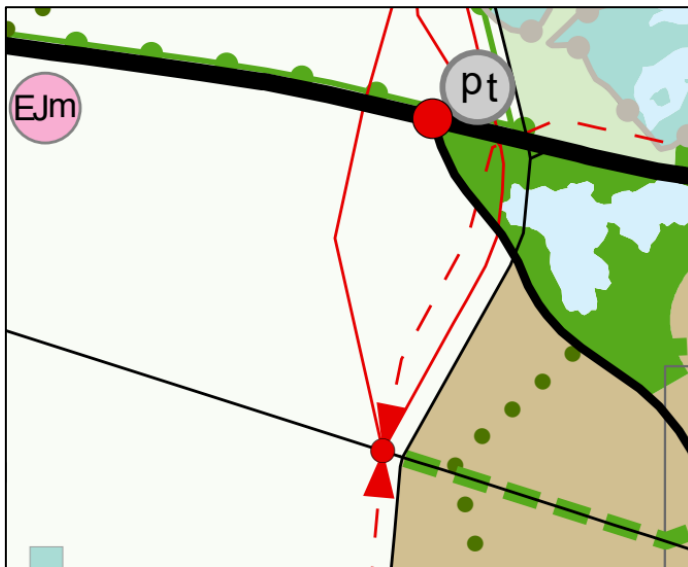
- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Lisätietoa: www.ymparisto.fi

3.5.2 Pirkanmaan vaihemaakuntakaavat

Pirkanmaan maakuntavaltuusto on kokouksessaan 7.4.2025 hyväksynyt maakuntahallituksen esityksen mukaisesti Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan. Vaihemaakuntakaavalla täydennetään ja muutetaan voimassa olevia Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 (hyväksytty 27.3.2017) ja Keski-Suomen maakuntakaavaa (hyväksytty 1.12.2017). Ehdotusvaiheen aineisto pidettiin nähtävillä 1.11.-1.12.2024, jolloin osallisilla oli oikeus tehdä muistutuksia kaavasta.

Vaihemaakuntakaavan teemana ovat elonkirjo ja energia. Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuutta ja elonkirjoa sekä vahvistaa kestävän energiantuotannon edellytyksiä Pirkanmaan maakunnan alueella. Vaihemaakuntakaavalla täydennetään ja muutetaan voimassa olevia Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040. Suunnittelualue on kaavayhdistelmässä maaseutualuetta sekä taajamatoimintojen aluetta. Vaihemaakuntakaavayhdistelmään on merkitty kaava-alueelle voimalinjat, uudet voimalinjavarakset ja virkistysreitti.

Kuva 8 Ote Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta (Pirkanmaanliiton karttapalvelu, vaihemaakuntakaava 16.9.2024)

Pirkanmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 28.4.2025 (§ 63) päättänyt asettaa nähtäville Pirkanmaan teollisuuden vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Kyseessä on toinen vaihemaakuntakaava, joka täydentää Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 sekä Kuhmoisten osalta Keski-Suomen maakuntakaavaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävillä 22.5. – 26.6.2025 välisen ajan. Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on tukea tuotannollisen teollisuuden sijoittumisedellytyksiä Pirkanmaalle, sekä mahdollistaa puhtaan teollisuuden investoinnit. Suunnittelu tähtää kaavaluonnokseen, joka on tavoitteena asettaa nähtäville vuonna 2026.

3.5.3 Maakuntakaava

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä osa kaava-alueesta merkitty maaseutualueeksi, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Osa kaava-alueesta on merkitty taajamatoimintojen alueeksi. Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää niihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, paikallisesti merkittävät ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

virikistuksen ja suojelun alueet ja ulkoilureitit. Suunnittelumääräyksen mukaan aluetta tulee suunnitella asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä julkisten ja kaupallisten palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn avulla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sovitettava ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilymiseen. Alueen kytkeytyvyys seudullisille virkistysalueille ja ulkoilureiteille tulee ottaa huomioon. Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat muilla kuin Nokian keskustaajaman taajamatoimintojen alueilla kaikkien kaupan laatujen osalta 3 000 k-m². Vähittäiskaupan suuryksikköiden mitoitus ja toteutus on suunniteltava siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.

Suunnittelualueen koillisosa, Porin yhdystien itäpuoleinen alue on osoitettu virkistysalueeksi (V). Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeät alueet. Alueella voi sijaita olemassa olevia vakituksia tai lomarakennuspaikkoja.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaisia seudullisesti merkittäviä virkistysalueita, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 sekä Kangasalla ja Pälkäneellä Keisarinharju-Vehoniemenharjun Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em10.

Suunnittelumääräyksen mukaan alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen, alueen hyvä saavutettavuus sekä osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Kaava-alueen itäosaa leikkaa pohjoiseteläsuunnassa kulkeva sähkölinja, joka on merkitty maakuntakaavaan voimalinjaksi. Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Maakaapeloituja voimalinjoja ei osoiteta maakuntakaavakartalla. Suunnittelualueelle on osoitettu lisäksi itäosassa sijaitsevan

voimalinjan mukaisesti kulkeva uusi voimalinja. Merkinnällä osoitetaan linjavaraukset Tikinmaa–Lavianvuori, Melo–Elovaara sekä Lavianvuoren sisäänvetojohdot 110 kV:n voimalinjoille. Merkintään liittyy Nokialla välillä Melo–Elovaara Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 ja Pöllönvuoren Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em19.

Kaava-alueen pohjoisosaa reunustava Porintie (vt11) on osoitettu Valta- tai kantatien merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet. Valtatiet palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakunnan sisäistä liikennettä.

Kaava-alueen lävitse kulkeva Porin yhdystie on osoitettu kaavassa merkinnällä Tärkeä seutu- tai yhdystie. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät seututiet ja yhdystiet sekä niihin kuuluvat katuosuudet ja yhdystieluonteiset kadut. Tärkeät seutu- ja yhdystiet yhdistävät maakuntakaavan taajamatoimintojen alueita ja kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai ovat verkostollisesti merkittäviä korkeampiluokkaisia väyliä täydentäviä yhteyksiä.

Porintien ja Porin yhdystien risteysalueelle on osoitettu uuden eritasoliittymän merkintä. Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan aluevarausten kannalta tärkeät uudet eritasoliittymät sekä maanalainen Näsinkallion eritasoliittymä. Suunnittelumääräys: Maakuntakaavassa esitetty eritasoliittymä voidaan liikennemäärien ja maankäytön niin salliessa ensi vaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä. Eritasoliittymän tarve ja toteuttamisen ajoitus tulee varmistaa läheisyyteen sijoittuvan yksityiskohtaisemman maankäytön suunnittelun yhteydessä. Näsinkallion eritasoliittymä varataan maanalaisiin liikennetunneleihin liittyvänä eikä sen aluevaraus vaikuta maanpäällisiin varauksiin.

Suunnittelualue sijoittuu kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeelle. Merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajakentämispainetta. Kasvuvyöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Pälkäneen, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven ne alueet, joiden saavutettavuus, väestökehitys ja aluerakenne

täyttävät kasvuvyöhykkeen kriteerit. Merkintä ei rajoita maa ja metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista. Kehittämissuosituksen mukaan alueen maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ensisijaisesti ohjattava taajama-alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Suunnittelualuetta rajaa pohjoisessa Pinsiön-Matalusjoen alueelle osoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinalue. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan maakunnallisesti edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen. Kehittämissuosituksen mukaan maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta

koskevilla suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot.

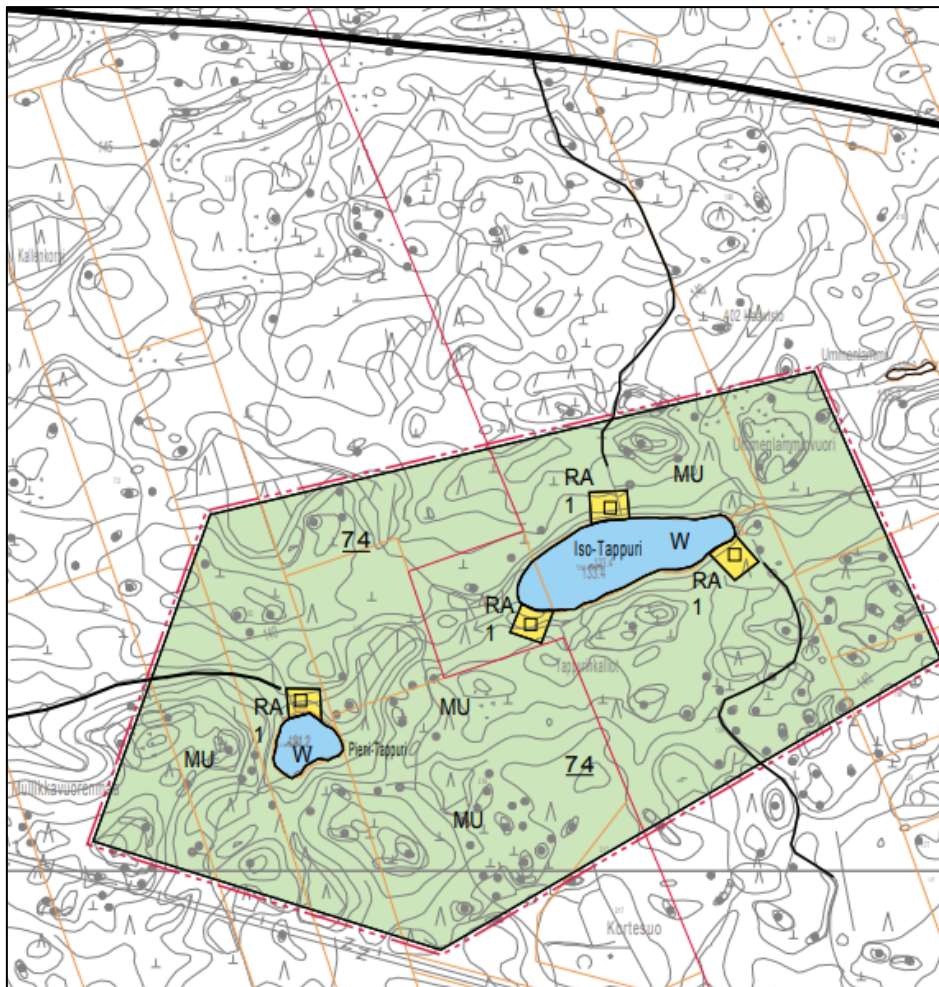

Kuva 9 Karttaote maakuntakaavasta (Pirkanmaanliiton karttapalvelu, maakuntakaava, 16.9.2024)

3.5.4 Yleiskaava

Kaava-alueen itäosassa on voimassa vuonna 2004 hyväksytty Keskustaajaman osayleiskaava 2010, joka on suunnittelualueen osalta osoitettu Maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Osalla suunnittelualuetta on voimassa vuonna 2004

voimaan tullut Ranta-alueiden osayleiskaava. Valmisteltava yleiskaava rajoittuu eteläosassaan vuonna 2012 hyväksyttyyn Harjuniityn osayleiskaavaan.

Kuva 10 Ote Ranta-alueiden osayleiskaavasta. (Nokian kaupunki, 16.9.2024)

3.5.5 Asemakaava

Suunnittelualue on asemakaavoittamatonta aluetta.

3.5.6 Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+

Tampereen kaupunkiseudun 3. rakennesuunnitelma 2040+ ”Vehreä metropolimme” korostaa sinivihreää ympäristöä, vahvaa rakennetta ja kansainvälistymisen paikkoja. Rakennesuunnitelmat pohjautuvat seutustrategioihin ja linjaavat yhdyskuntarakennetta eheyttämisen, keskustojen kehittämisen, joukkoliikenteen, asuntotuotannon ja väestönkasvun osalta. Seutuhallitus hyväksyi rakennesuunnitelman 2040+ ehdotuksen kokouksessaan 25.10.2023. Myös jokainen kaupunkiseudun kunta hyväksyi

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

KOOSTEKARTTA

Taajamarakenne

Toiminnallisesti ja rakennustyypeittäin monimuotoisena kehitettävä merkittävin kasvun vyöhyke. Alueella vaalitaan ja vahvistetaan viherverkostoa ja -ympäristöä. Alueen julkista ympäristöä kehitetään laadukkaana. Alueelle tulee rakentamisen tukea palveluverkon käyttöä ja kehitystä.

Taajaman elinvoimaa tukeva vyöhyke

Palvelut

Seudullisesti merkittävien palveluiden keskus, jota kehitetään myös monipuolisina työpaikkojen alueena.

Varmistetaan kysyntää vastaava toimitusjärjestelmä

Kestävän liikkumisen seudullinen laatuvaikuttaja

Seudullisesti merkittävien työpaikkatoimintojen yhteistyö- ja kehittämisalueet

Tutkittava teollisuuden ja työpaikkatoimintojen alue

Sini-viherrakenne

Kehitettävä seudullinen ekologinen, vapaa-ajan ja virkistystien verkosto, jossa ekologiset ja virkistystien laatuvaikuttajat erotellaan toisistaan. Verkosto sovitetaan yhteen muun maankäytön kanssa.

Vesistöjen kehittäminen seudulliseen virkistyskäyttöön

Siihtämys

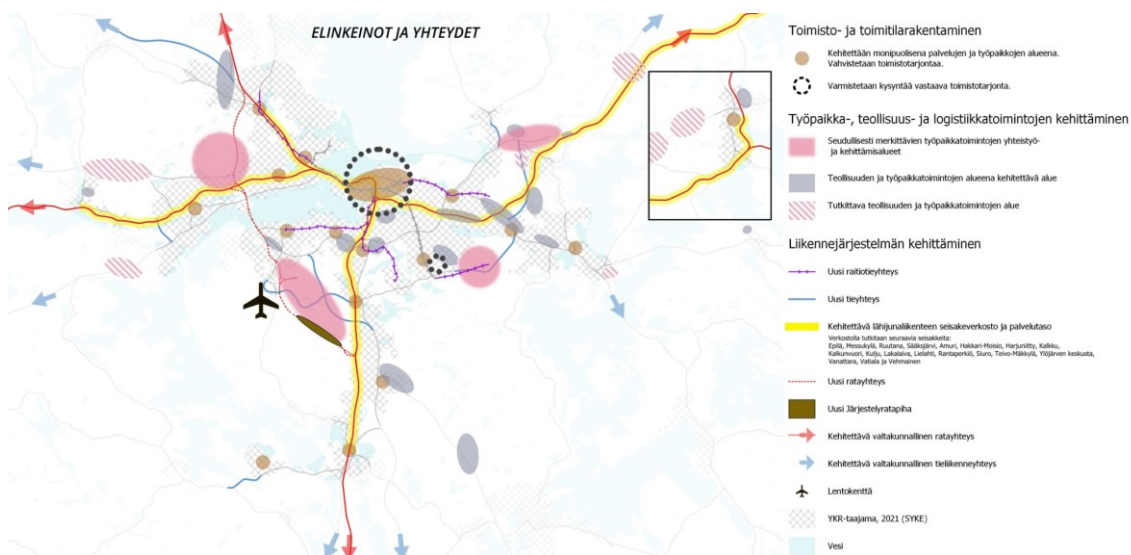
Ekologisesti ja virkistyskäytöllisesti merkittävät harjujakso

Seudun eri osia yhdistävä ekologinen ja virkistystien yhteys

YKR-taajama, 2019 (SYKE)

Vesi

Elinkeinot ja yhteydet -teemakartalle suunnittelualaue on merkitty teollisuuden ja työpaikkatoimintojen alueena kehitettäväksi alueeksi. Porintien varsi on merkitty tutkittavaksi teollisuuden ja työpaikkatoimintojen alueeksi.

Kuva 12 Rakennesuunnitelman 2040+ Elinkeinot ja yhteydet -teemakartta kuvaa toimisto- ja toimitilarakentamisen sekä työpaikka-, teollisuus-, ja logistiikkatoimintojen kehittämisen alueita ja liikennejärjestelmän kehittämistä. (teemakartta, pohjana MML maastokartta, 27.1.2025)

3.5.7 Nokian kaupungin strateginen yleiskaava

Strateginen yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Se vaikuttaa siihen, millainen Nokia on vuosikymmenten kuluttua. Strateginen yleiskaava laaditaan koko Nokian kaupungin alueelle ja sen tavoitevuosi on 2040. Strateginen yleiskaavaehdotus on ollut nähtävillä 26.9. – 28.10.2024. Nokian kaupunginvaltuusto hyväksyi strategisen yleiskaavan 19.5.2025.

Strategisessa yleiskaavassa kaava-alueelle on osoitettu useita merkintöjä. Osa alueesta on osoitettu selvittettäväksi elinkeinoelämän alueeksi. Merkinnällä on osoitettu mahdolliset tulevat elinkeinoelämän alueet, joiden toteuttamisen mahdollisuudet selvitetään. Aluerajaus täsmennetään tarkemmassa suunnittelussa.

Suunnittelualueelle on osoitettu uusi selvittettävä raideyhteys. Merkinnällä on osoitettu mahdollinen yhteystarve selvittettävälle elinkeinoelämän alueelle sekä maakuntakaavaan merkitty ohjeellinen uusi ratayhteys Pirkkala-Ylöjärvi. Yhteyksien reitit ovat alustavia ja niitä täsmennetään tarkemmassa suunnittelussa.

Suunnittelualueen eteläpuolelle on osoitettu viheryhteystarve. Merkinnällä on osoitettu tärkeimpiä viheryhteystarpeita sekä keskustan purot ja Matalusjoki. Viheryhteydet tulee turvata ja sovittaa yhteen muuttuvan maankäytön kanssa. Merkintä on ohjeellinen ja viheryhteyden tarkka sijainti ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Tarkemmassa suunnittelussa huomioidaan myös virkistysreittitarpeet.

Lisäksi suunnittelualueen suuntaan on osoitettu kehitettävä liikenneväylä, jonka merkinnällä on osoitettu kehitettävät olemassa olevat väylät ja selvittävät yhteystarpeet.

Kuva 13 Ote strategisesta yleiskaavaehdotuksesta (Nokian kaupunki, strategisen yleiskaavan ehdotus, 17.9.2024)

4 Osayleiskaavan vaiheet

4.1 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

21.3.2024	Osayleiskaava on kuulutettu vireille (Kaavoituskatsaus 2024).
11.2.2025	Pidettiin MRL 66 § 2 mom. mukainen viranomaisneuvottelu.
25.3.2025	Kaupunkikehityslautakunta

4.2 Osayleiskaavaluonnoksen kuvaus

Osayleiskaavaluonnoksessa kaava-alueen pinta-ala on noin 3,2 neliökilometriä.

4.3 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja vastineet

Pirkanmaan liitto, 28.04.2025:

Pirkanmaan liitto katsoo, että Tappurin yleiskaavatyölle asetettu tavoite elinkeinoelämän toimintojen kehittämisestä sekä viheryhteyksien turvaamisesta suunnittelualueella on lähtökohdiltaan kannatettava, mutta myös haasteellinen tehtävä. Liitto haluaa korostaa, että uusien elinkeinoelämän ja vihreän siirtymän hankkeiden edistäminen on maakunnalle tärkeä tavoite niin kasvavalla ja kehittyvällä

Tampereen seutukunnalla kuin muuallakin Pirkanmaan alueella.

Pirkanmaan liitto toteaa, että yleiskaavasuunnittelun keskeisenä tavoitteena olevan uuden teollisuusalueen osoittamisessa Porintien ja Porin yhdystien risteysalueen tuntumaan on kyse suuresta toiminnallisesta muutoksesta suhteessa voimassa olevan maakuntakaavan sisältöön. Pirkanmaan liiton näkemyksen mukaan on oleellista, että muuttuvalla uudella maankäytöllä on vahvat perustelut, joiden pohjalta yleiskaavasuunnittelu voi edetä loogisesti ja sujuvasti eteenpäin. Alueelle suunniteltuihin uusiin toimintoihin voidaan suhtautua myönteisesti, jos riittävän selvityksin osoitetaan, että hanke on tärkeä ja toteutuskelpoinen. Suunnitelman aiheuttamia seudullisia ja alueellisia vaikutuksia tulee tarkastella huolellisesti, kuten koko Porintien (valtatie 11) eteläpuolelle tavoitellulla uudella laajalla teollisuustoimintojen aluekokonaisuudella.

Liitto pitää ensisijaisen tärkeänä, että yleiskaavaa laadittaessa selvitetään myös mahdollisen työpaikka-alueen seudulliset vaikutukset. Tässä selvitystyössä on tarpeen huomioida maakuntakaavaa varten tehty työpaikkaselvitys ja siinä esitetyt tulevaisuuden skenaariot sekä maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävien työpaikka-alueiden sijoittamista ohjaavat keskeiset kriteerit. Pirkanmaan liitto esittää, että yleiskaavatyössä voisi olla hedelmällistä ja tarkoituksenmukaista täydentää työpaikka-alueiden tavoitekuvatarkastelua uuden ”vihreä siirtymä”-teeman osalta. Parhaimmillaan tarkastelu tukisi maakunnassa yhteisesti hyväksytyjen Pirkanmaan maakunnan pitkäjänteiseen kehittämiseen tähtäävien maankäytön perusratkaisujen toteutumista.

Liitto tuo esiin, että yleiskaavatyössä on tärkeää antaa painoarvoa myös riittävän tarkkapiirteisille yleiskaavatason kaavaselvityksille ja vaikutusten arvioinneille, joiden merkitys on tunnistettu jo Nokian strategisen yleiskaavatyön yhteydessä. Oikeusvaikutteisiin osayleiskaavoihin liittyvien aluekohtaisten selvityksien avulla voidaan varmistaa Nokian kaupungin tahtotilaan ja strategisen yleiskaavan visioihin pohjautuvien maankäytön suunnitteluratkaisujen todelliset toteutumisedellytykset. Tärkeää on myös kuvata tämän yleiskaavasuunnitelman kannalta keskeiset mitoitukselliset ratkaisut ja niiden perusteet, mm. työpaikkamäärien osalta. Niin ikään uuden yli 200 hehtaarin teollisuusalueen luonto- ja hulevesivaikutukset tulee yleiskaavatasolle riittävällä tavalla selvittää. Osayleiskaavan vaikutustenarvioinnissa on

tarpeen tarkastella laajaa uutta teollisuusaluetta myös ilmastovaikutuksien näkökulmasta.

Pirkanmaan liitto esittää, että Tappurin yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tulisi täydentää kaava-alueelta jo laadittujen sekä uusien laadittavien selvitysten kuvauksella. Lopuksi Pirkanmaan liitto haluaa muistuttaa, että oikeusvaikutteista osayleiskaavaa laadittaessa tulee varmistaa maakuntakaavan määräysten sisällön välittyminen suunnittelualueen yksityiskohtaisempaan maankäytönsuunnitteluun.

Vastine:

Pirkanmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 28.4.2025 § 63 päättänyt asettaa nähtäville Pirkanmaan teollisuuden vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Vaihemaakuntakaavan tavoitteet ovat linjassa Nokian kaupungin 19.5.2025 hyväksytyn strategisen yleiskaavan ja Tappurin yleiskaavan luonnoksen kanssa.

Yleiskaavaa laadittaessa selvitetään myös mahdollisen työpaikka-alueen seudulliset vaikutukset ja ilmastovaikutukset.

Pirkanmaan maakuntamuseo, 06.05.2025:

Kaava-alueelta ei tunneta ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Yleiskaavahankkeeseen liittyen on tehty alueen arkeologinen inventointi (Nokia, Porin yhdistysten ja vt 11 risteyksen lounaispuoli, arkeologinen inventointi 2024/Heilu Oy). Pirkanmaan maakuntamuseo on kommentoinut tutkimusraporttia 29.4.2025 sähköpostiviestissään inventoijalle ja esittänyt selvitykseen täydennyksiä ja täsmennyksiä.

Inventoinnin kenttätyön täydentäminen on tarpeen kaava-alueen kakkoisosassa, jonka kautta on vanhojen karttojen mukaan kulkenut kahden historiallisen kylän - Haaviston ja Jyränmaan - välinen raja. Rajalinjan taitepisteessä sijainnut rajamerkki esiintyy jo 1700-luvun isojakokartassa, ja sitä voi koskea muinaismuistolain rauhoitus.

Rajamerkkiä ei ole käsitelty raportissa eikä tarkastettu maastossa. Sen länsilounaispuolelle, WSW-ENE-suuntaiselle linjalle, joka puuttuu nuoremmista kartoista, on isojakokarttaan merkitty kolme muuta rajapyykkiä, joista kaksi on myöhemmin jäänyt käytöstä. Myös näiden kohteiden huomioonottaminen kaavassa voi

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

olla tarpeen niiden historiallisen merkityksen vuoksi. Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että arkeologista inventointia tulee täydentää historiallisten rajamerkkien osalta alueidenkäyttölain 9 §:n mukaisesti.

Arkeologista inventointia ei mainita osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, jota on siten tältä osin täydennettävä.

Arkeologisia inventointeja voidaan tehdä vain lumettomissa olosuhteissa, sulan maan aikana. Tutkimuksessa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Inventoinnin tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena Pirkanmaan maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi). Maakuntamuseo arvioi muinaisjäännöksiin kajoamattoman kenttätutkimuksen raportin ja pyytää tarvittavat muutokset tekijältä. Arvioinnissa varmistetaan, että tutkimus vastaa sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Hyväksytty raportti tallennetaan Museoviraston sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Lisätietoja tutkimusten tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta.

Rakennetun ympäristön tai maiseman arvojen osalta Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.

Kaavaluonnos aineistoiheen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

Vastine:

Arkeologista inventointia täydennetään historiallisten rajamerkkien osalta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), 05.05.2025:**MAANKÄYTTÖ JA KAAVOITUS**

Tappurin yleiskaavan suunnittelualue on noin 3,2 km² laajuinen ja rajautuu pohjoisessa Porintiehen (vt 11), idässä Porin yhdystiehen ja Alinenjärven rantaan ja kaakossa Harjuniityn asuinalueeseen. Alue sijaitsee noin neljän kilometrin päässä Nokian keskustasta luoteeseen. Nykytilassa suunnittelualue on rakentumaton ja valtaosin metsätalouskäytössä. OAS:n mukaisesti yleiskaavan tavoitteena on tutkia

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

mahdollisuutta sijoittaa alueelle elinkeinoelämän toimintoja ja turvata viheryhteydet alueella. OAS:n lausuntopyynnön yhteydessä on esitetty ainoastaan aluerajauksena suunnittelualue, mutta alueelle suunniteltuja toimintoja ja niiden sijoittumista ei ole kuvattu, jolloin Pirkanmaan ELY-keskus ei voi ottaa niihin tässä lausunnossa kantaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty suunnitteilla olevan Tappurin yleiskaavan suhdetta Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040 (hyv. 27.3.2017). Maakuntakaavassa suunnittelualue on pääosin maaseutualueeksi osoitettua aluetta. Porin yhdystien ja Alinenjärven välinen osuus, joka on osoitettu yleiskaavaan sisällytettäväksi, on maakuntakaavassa osoitettu virkistysaluemerkinnällä (V), johon Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä sisältyy erityismääräys em7. Lisäksi suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa esitettyyn kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeeseen. OAS:ssa on esitetty suunnittelualueen rajautuvan pohjoisessa Pinsiön-Matalusjoen alueelle osoitettuun luonnon monimuotoisuuden ydinalueeseen. Pirkanmaan ELYkeskuksen tulkinnan mukaan suunnittelualue ei ulotu edellä mainitun luonnon monimuotoisuuden ydinalueen rajaukseen saakka.

Tappurin yleiskaavan tavoitteet eivät ole Pirkanmaan maakuntakaavan mukaisia. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että yleiskaavatyön edetessä tulee esittää kattavat perusteet toimintojen sijoittumiseen alueelle, jonne maakuntakaavassa ei ole osoitettu laajenemista. Porintien ympäristöön kohdistuu paljon maankäyttöpainetta, jolloin suunnittelualueen laajentaminen voisi olla perusteltua, jotta kaikki alueelle sijoittuvat tavoitteet voitaisiin yhteensovittaa kokonaisvaltaisesti. Yleiskaavan tulee perustua alueidenkäyttölain 9 §:n mukaisesti riittäviin vaikutusten arviointeihin ja täyttää alueidenkäyttölain 39 §:ssä esitetyt yleiskaavan sisältövaatimukset. Lausuntopyynnön yhteydessä toimitettujen asiakirjojen yhteydessä ei ole esitetty alueelta tehtäviä selvityksiä, joten Pirkanmaan ELY-keskus ei voi ottaa kantaa niiden riittävyyteen.

Suunniteltu Tappurin yleiskaava sijoittuu osin Keskustaajaman osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Lisäksi suunnittelualueelle sijoittuu Nokian ranta-alueiden osayleiskaavan alue, jossa Iso-Tappuri ja Pieni-Tappuri -järvien rannoille on osoitettu yhteensä neljä lomarakennuspaikkaa (RA). Alustavan yleiskaavarajauksen mukaisesti Iso-Tappurijärvi sijoittuisi kokonaisuudessaan suunnitellulle Tappurin yleiskaava-alueelle. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole esitetty Tappurin yleiskaavan vaikutuksia voimassa oleviin yleiskaavoihin, eikä tuotu esille miten nyt suunniteltavassa yleiskaavassa tullaan huomioimaan ranta-alueita koskevat erityiset säädökset maankäytön suunnittelussa.

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaisesti kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Tappurin yleiskaavaa voidaan pitää sen sijainnin sekä alustavan tavoitteen mukaisesti merkittävänä muutoksena alueen maankäyttöön. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että osallistumis- ja arviointisuunnitelma on sisällöltään niukka, eikä kaavan tavoite ja tarkoitus käy laadituista asiakirjoista ilmi.

LUONTOARVOT

ELY-keskukselle pyynnöstä toimitettujen luontoselvitysten perusteella alueella esiintyy liito-oravaa, lepakoita, sekä alueella on arvokkaita suo-, metsä- ja puroympäristöjä. Alueelle on tehty lepakkoselvitys (Faunatica 2024) sekä linnustoselvitys (Luontoselvitys Flava 2024). Lepakkoselvityksessä kaava-alueelta rajattiin luokan III lepakkoalue, joka suositellaan huomioimaan alueen maankäytön suunnitelmissa. Linnustoselvityksessä kaava-alueelta rajattiin linnustollisesti arvokkaita alueita, jotka suositellaan huomioitavan alueen maankäytön suunnittelussa. Alueelle on tehty myös kasvillisuusselvitykset (Tmi Esa Hankonen 2024, Luontoselvitys Arvoluonto 2024), jossa on esitetty suosituksia alueen maankäytöstä ja hahmotettu alueen ekologista verkostoa. ELY-keskukselle ei ole toimitettu alueen liito-oravaselvitystä, joka on tehty vuonna 2024.

Kaavan laadinnassa tulee huomioida tehdyt selvitykset ja niissä esitetyt arvokkaiden elinympäristöjen rajaukset suositukset. ELY-keskuksen arvion perusteella kaava-alueen lammissa on viitasammakolle ja eräille luontodirektiivin liitteen IV sudenkorennoille, joiden mahdollisesti esiintyminen tulee huomioida kaavaa laadittaessa. Myös saukko on alueen potentiaalinen laji luontodirektiivin liitteen IV laji, jonka mahdolliseen esiintymiseen kaava-alueella on syytä kiinnittää huomiota.

Kaava-alue sijoittuu Kaakkurijärvien Natura 2000- alueen läheisyyteen. Kaavan mahdolliset vaikutukset Kaakkurijärvien Natura 2000-alueeseen tulee selvittää, eli laatia Natura-arvioinnin tarveharkinta. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota kaavan mahdollistaman toiminnan melun vaikutuksiin Kaakkurijärvien Natura 2000 -alueen

suojelun perusteena oleville luontoarvoille. Mikäli kaava mahdollistaa melua aiheuttavan toiminnan sijoittumista alueelle, tulee tehdä varsinainen Natura-arviointi.

MUUTA

Pirkanmaan ELY-keskus pyytää huomioimaan kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa 11.2.2025 viranomaisten esille tuomat seikat mm. liikenneselvityksen laatimistarpeesta valtatie 11 varren maankäytön kehittämisalueiden liikennejärjestelyjen osalta Murhasaaren ja Porin yhdystien välillä. Pirkanmaan ELY-keskus esittää valmiuden mahdollisiin työ- ja viranomaisneuvotteluihin kaavatyön edetessä ja varaa mahdollisuuden lausunnon antoon kaavatyön edetessä.

Vastine:

Pirkanmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 28.4.2025 (§ 63) päättänyt asettaa nähtäville Pirkanmaan teollisuuden vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Kyseessä on toinen vaihemaakuntakaava, joka täydentää Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 sekä Kuhmoisten osalta Keski-Suomen maakuntakaavaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävillä 22.5. – 26.6.2025 välisen ajan. Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on tukea tuotannollisen teollisuuden sijoittumisedellytyksiä Pirkanmaalle, sekä mahdollistaa puhtaan teollisuuden investoinnit. Vaihemaakuntakaavan tavoitteet ovat linjassa Nokian kaupungin 19.5.2025 hyväksytyn strategisen yleiskaavan ja Tappurin yleiskaavan kanssa.

Selvityksiä on täydennetty ja selostuksessa on arvioitu kaavan vaikutuksia.

Mielipide 1,

Toivoisin, että Tappurijärvien alue nimettäisiin merkittäväksi luontoalueeksi ja voisi siten jäädä luonnontilaan ja koskemattomaksi. Alueelle sen ulkopuolelle sopii kyllä väljää asuntoaluetta, mutta ei muuta.

Yritys- ja työpaikka-alueeksi Tappurin kaava-alue ei ollenkaan sovi, vaan kaava sellaiselle pitäisi sijoittaa Porintien pohjoispuolelle Yhdystien ja Pinsiöntien risteyksestä länteen ja luoteeseen. Siellähän on jo valmiina kalliomurskaamokin, jonka jatkosi tilaa olisi vaikka millä mitalla.

Vastine:

Tappurin yleiskaavan tavoitteena on tutkia mahdollisuutta sijoittaa alueelle elinkeinoelämän toimintoja ja turvata viheryhteydet alueella. Alisenjärven ja Porin

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

yhdystien välien alue on merkitty kaavaluonnoksessa säilytettäväksi arvokkaaksi luontoalueeksi ja Porin yhdystien länsipuoli teollisuudelle varattavaksi alueeksi. Alueen suuren koon vuoksi sillekin puolelle tulee säilytettäviä metsäisiä alueita, jotta saadaan itä-länsisuuntainen viheryhteys säilymään Alisenjärveltä länteen.

4.4 Osayleiskaavaluonnoksesta saatu palaute ja vastineet

Täydennetään ehdotusvaiheeseen.

5 Osayleiskaavan kuvaus

5.1 Aluevaraukset

Alueen keskellä on itä-länsisuuntainen lähivirkistysalueen muodostama viheryhteys, jonka poikki on osoitettu tieliikenteen yhteystarve ja tekninen yhteystarve.

Alueen läpi pohjois-eteläsuuntaan on merkitty viheryhteystarve.

Porintien ja Porin yhdystien risteykseen on merkitty liittymäaluetta.

5.1.1 Korttelialueet

Kaavaluonnoksessa alueen pohjoisosa on merkitty teollisuus- ja varastoalueeksi, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen.

Alueen eteläosa on merkitty teollisuus- ja varastoalueeksi.

5.2 Kaavan vaikutukset

Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan ”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”. Yleiskaavan vaikutukset tullaan arvioimaan AKL 9 §:n edellyttämällä tavalla ja arviointia täydennetään suunnittelun edetessä.

Kaava-alueelle laadittuja selvityksiä laajennetaan ennen kaavaehdotuksen laatimista koskemaan myös Tappurin yleiskaava-aleen ja Siuro – Linnavuori – Kulju ja Lukkila – Hautamoisio osayleiskaavojen muutoksen välinen alue, jotta vaikutuksia voidaan arvioida laajempaa kokonaisuutena mm. liikenneverkon ja luonnon näkökulmasta.

5.2.1 Sosiaaliset vaikutukset

Alueen kaupunkirakenne laajenee, jonka myötä metsä- ja peltoalueiden määrä vähenee. Suunnitelma tukee alueen elinkeinoelämän edellytyksiä tarjoten uusia työpaikkamahdollisuuksia ja samalla palveluiden tarve lisääntyy.

5.2.2 Ympäristövaikutukset

Maa- ja kallioperä sekä vesialueet

Suunnittelualue on metsätalousvaltaista aluetta, pääosin kivikkoista ja karua metsä-, suo- ja kalliomaata. Maalajien osalta alue on kivikkoista kalliomaata, jonka sekalajitteisena maalajina on hiekkamoreeni. Porin yhdystien itäpuolinen alue vaihtelee kasvillisuustyypiltään turve- ja kivennäismaan välillä. Suunnittelualueen kasvillisuudessa on havaittavissa pienialaista lehtomaisuutta selvitysalueen lounais- ja länsiosassa laaksoissa, vesiuomien ympäristössä. Suunnittelualue sijoittuu Kokemäenjoen päävesistöalueeseen eikä alueella sijaitse rajattuja pohjavesialueita. Alueella sijaitsee noin 5,5 hehtaarin laajuinen Iso-Tappurin metsälampi.

Kasvi- ja eläinlajit sekä luonnon monimuotoisuus

Alueen merkittävien luontoarvojen esiintymät pyritään säilyttämään alueella. Suomen Arvoluonto Oy:n laatiman Iso-Tappurin alueen osayleiskaavoituksen luontoselvityksen mukaan alueelta rajattiin 11 erityisesti huomioitavaa kasvillisuuskohdetta. Kasvillisuuskohteet esitellään tarkemmin luvussa 2.2. T:mi Esa Hankosen laatiman Nokian Alinenjärven luoteispuolen kasvillisuusselvityksen mukaan Porin yhdystien itäpuoliselta selvitysalueelta löytyi yksi rauhoitettu laji sekä yksi alueellisesti uhanalainen laji. Muita huomioitavia lajeja ei selvityksessä löytynyt, kuten ei myöskään haitalliseksi luokiteltuja vieraslajeja. Kaavasuunnittelussa pyritään huomioimaan luontoarvojen säilyminen alueella.

5.2.3 Yhdyskuntarakenne ja liikenne

Alueen rakentuminen sijoittuu maakuntakaavan mukaiselle kasvutaajamien

kehittämisyöhykkeelle.

Osayleiskaavan päätarkoitus on kehittää alueelle yhtenäinen oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, joka esittää alueen elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet. Vasta asemakaava mahdollistaa maankäytön muutoksen, jolla voi olla konkreettisia vaikutuksia maankäyttöön ja ympäristöön. Samalla kun osayleiskaavassa osoitetaan tuleva yleispiirteinen maankäyttö, voidaan olemassa olevien selvitysten pohjalta harkita, tarvitaanko tarkempia selvityksiä asemakaavoituksen yhteydessä.

Sweco Finland Oy on laatinut keväällä 2025 Tappurin yleiskaavan liikenneselvityksen, jonka mukaan teollisuusalue lisää liikennettä, mikä kasvattaa liikenneturvallisuusriskejä. Uutta väyläverkkoa rakennettaessa voidaan kuitenkin luoda turvallisia jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä sekä raskaan liikenteen ratkaisuja. Kasvavat liikennemäärät vaativat nykyisen Porin yhdystien liittymän parantamista. Valtatieliittymän kehittäminen parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta Porintiellä. Alueelle kaavoitettavat teollisuustoiminnot voivat lisätä Nokian keskustan Emäkosken sillan kautta kulkevaa raskasta liikennettä, sillä se tarjoaa nykyisin lyhyimmän ajoreitin Tappurin alueen ja valtatie 12 välillä. Yleiskaavan mahdollistama teollisuustoiminta voi lisätä myös kemikaalien ja muiden vaarallisten aineiden kuljetuksia lähialueilla. Uusi rinnakkaisyhteys mahdollistaa nykyisten yksityistieliittymien sulkemisen valtatiellä 11 sekä pyöräilyn jalankulun ohjaamisen alemmalle tieverkolle. Alueen tieverkon liittyminen lännen suuntaan mahdollistaisi alueen liittämisen tieverkkoon kahdesta suunnasta. Yhteys Linnavuoreen Miharintielle, josta valtatie 11:n Murhasaaren eritasoliittymään, tukisi alueen saavutettavuutta etenkin poikkeustilanteissa. Liikenteen ohjautuminen Porin yhdystien liittymään tai Murhasaaren eritasoliittymään riippuu selvitetävän elinkeinoelämän alueen toteutettavista katu- ja maankäyttötöiminnoista.

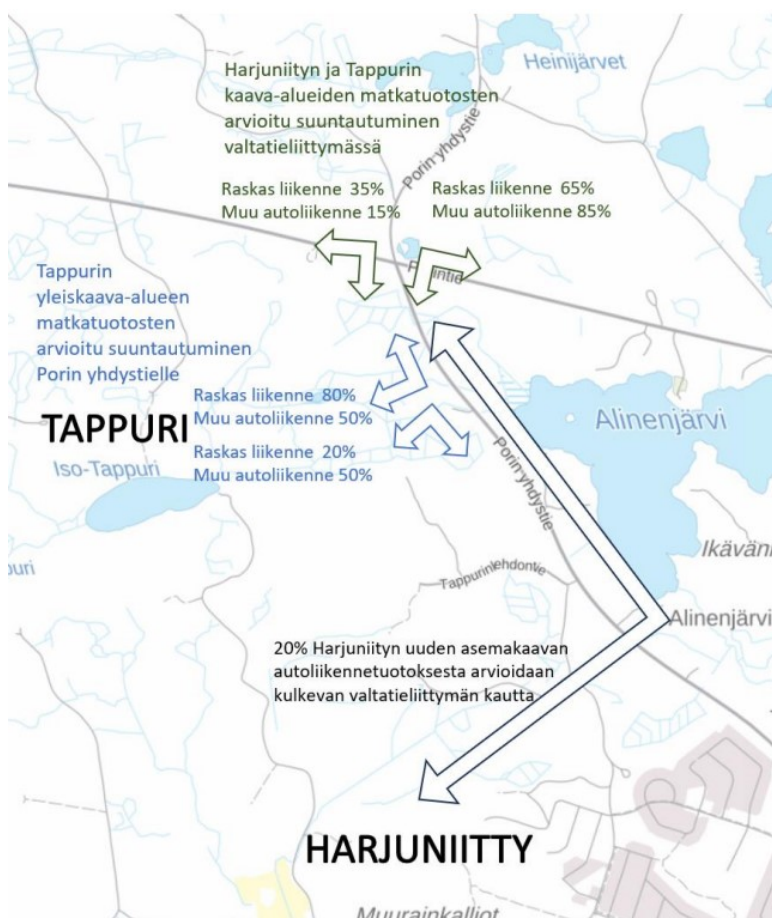
Kävely ja pyöräily

Alueen rakentamisella on positiiviset vaikutukset kävelyn ja pyöräilyn olosuhteisiin. Alueelle osoitettavat kävelyn ja pyöräilyn reitit parantavat nykytilannetta. Mahdollisesti toteutettavat pyörätieyhteydet Tappurin alueelta Linnavuoren suuntaan sekä Porin yhdystien viereen parantavat kaava-alueen ympäröivien alueiden pyörätieyhteyksiä.

Joukkoliikenne

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Alueen liikenneverkon kytkeytyessä muuhun yhdyskuntarakenteeseen uuden maankäytön synnyttämällä työssäkäynnillä voi olla positiivinen vaikutus joukkoliikenteen järjestämisen edellytyksiin. Kaava-alueen läpi kulkevat joukkoliikennelinjat voivat palvella paremmin myös kaava-alueen lähellä olevaa asutusta.

Kuva 14 Tappurin yleiskaava-alueen ja Harjuniitty uuden asemakaava-alueen synnyttämän

5.2.4 Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Osayleiskaavan muutos edistää kaava-alueen elinkeinoelämän edellytyksiä ja tarjoaa myös mahdollisuuksia uusille työpaikoille.

5.2.5 Vaikutukset työpaikkoihin

Rakennesuunnitelman ratkaisu nojaa Maakuntakaavan 2040 logistisiin ratkaisuihin ja aiemmin tehtyihin elinkeinojen aluevarauksiin. Maakuntakaavan aluevarauksia on

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

rakennesuunnitelmassa täydennetty Suurteollisuuden tilaa vievät investoinnit - selvityksen tuloksilla (Business Tampere). Selvityksen yhteydessä kunnat ovat tunnistanee yhdyskuntarakenteesta uusia, tutkittavia teollisuuden ja työpaikkatoimintojen alueita. Rakennesuunnitelmaan alueet on esitetty viesteinä seuraavaan maakuntakaavan päivitykseen. Tavoite on, että kaavassa selvitetään näiden alueiden osalta mahdollisuudet maankäytön muuttamiseksi työpaikkatoimintaan. Seudullisesti merkittävät, kehitettävät työpaikkatoimintojen alueet ja näihin liittyvät logistiikan yhteydet ovat alueita, joilla vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä seudun taloudellisen kestävyuden tukemiseksi.

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 on tarkemmin kuvattu seudullisesti merkittävien työpaikkatoimintojen alueiden sijoittumista viherrakenteen ja muun maankäytön välillä.

Seudullisesti merkittävät työpaikkatoimintojen alueet toteutuvat pitkän ajan kuluessa ja toisiinsa nähden eri aikoina.

Nokialla 30.5.2025

Johanna Fingerroos
kaavoitusarkkitehti

Elma Mettälä
arkkitehtiharjoittelija

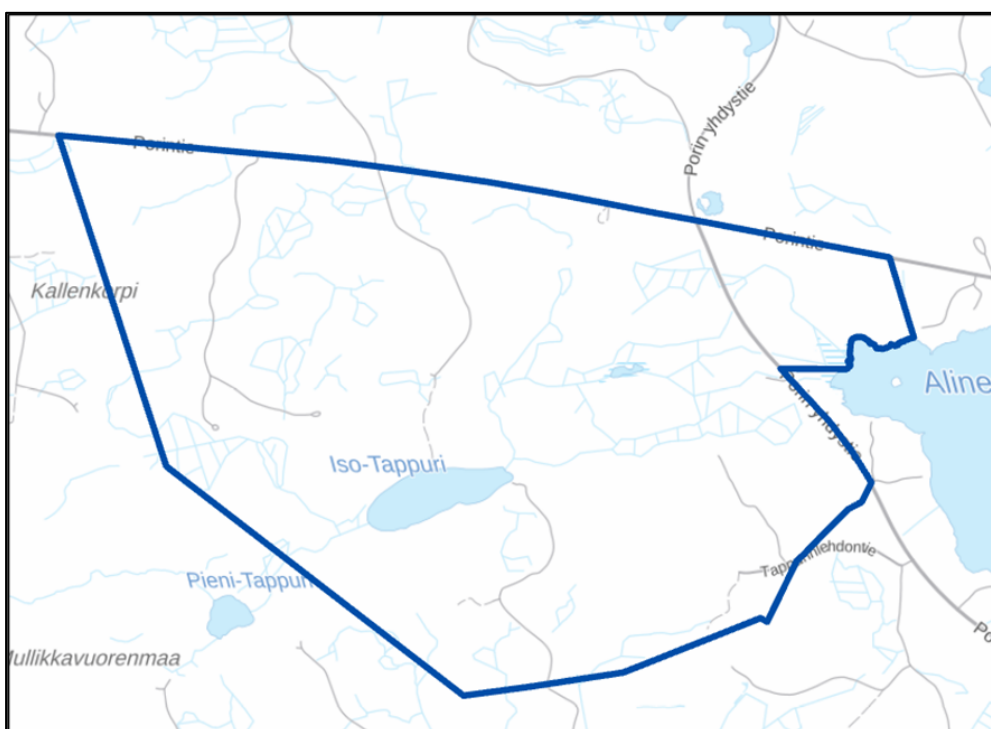
TAPPURIN YLEISKAAVA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Hanke

Tappurin yleiskaava Porin yhdystien ja vt11 risteyksen lounaispuolella

(Dnro NOK/153/2025)

Suunnittelualue

Kuva: Suunnittelualueen alustava raja (Maanmittauslaitoksen taustakartta, 24.1.2025)

Kaavoitettava alue on noin 3,2 neliökilometrin laajuinen ja se rajautuu pohjoisessa Porintiehen (vt 11), idässä Porin yhdystiehen, Alinenjärven rantaviivaan ja kaakossa Harjuniityn asuinalueeseen. Alue sijaitsee noin neljän kilometrin päässä Nokian keskustasta luoteeseen.

Lähtötiedot ja nykytilanne

Suunnittelualue on rakentamatonta ja asumatonta aluetta. Suunnittelualueen tärkein maankäytön muoto on metsätalous. Alue on puustoista lukuun ottamatta avohakkuu- ja maa-ainestenottoalueita. Suunnittelualueella halkoo voimalinja. Alueen keskiosissa

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

sijaitsee noin viiden hehtaarin kokoinen Iso-Tappuri-järvi. Lisäksi suunnittelualueella on ojitettuja suoalueita.

Maanomistus

Kaava-alue on osittain yksityisessä ja osittain Nokian kaupungin omistuksessa.

Maakuntakaava

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä osa kaava-alueesta merkitty maaseutualueeksi, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Osa kaava-alueesta on merkitty taajamatoimintojen alueeksi. Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää niihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, paikallisesti merkittävät ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät virkistys- ja suojelun alueet ja ulkoilureitit. Suunnittelumääräyksen mukaan aluetta tulee suunnitella asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä julkisten ja kaupallisten palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn avulla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sovitettava ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilymiseen. Alueen kytkeytyvyys seudullisille virkistysalueille ja ulkoilureiteille tulee ottaa huomioon. Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat muilla kuin Nokian keskustaajaman taajamatoimintojen alueilla kaikkien kaupan laatujen osalta 3 000 k-m². Vähittäiskaupan suuryksikköiden mitoitus ja toteutus on suunniteltava siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.

Suunnittelualueen koillisosa, Porin yhdystien itäpuoleinen alue on osoitettu virkistysalueeksi (V). Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeät alueet. Alueella voi sijaita olemassa olevia vakituksia tai lomarakennuspaikkoja. Kohdemerkinällä osoitetaan sellaisia seudullisesti merkittäviä virkistysalueita, joiden

osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 sekä Kangasalla ja Pälkäneellä Keisarinharju-Vehoniemenharjun Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em10.

Suunnittelumääräyksen mukaan alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen, alueen hyvä saavutettavuus sekä osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta

Kaava-alueen itäosaa leikkaa pohjoiseteläsuunnassa kulkeva sähkölinja, joka on merkitty maakuntakaavaan voimalinjaksi. Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Maakaapeloituja voimalinjoja ei osoiteta maakuntakaavakartalla. Suunnittelualueelle on osoitettu lisäksi itäosassa sijaitsevan voimalinjan mukaisesti kulkeva uusi voimalinja. Merkinnällä osoitetaan linjavaraukset Tikinmaa–Lavianvuori, Melo–Elovaara sekä Lavianvuoren sisäänvetojohdot 110 kV:n voimalinjoille. Merkintään liittyy Nokialla välillä Melo–Elovaara Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 ja Pöllönvuoren Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em19.

Kaava-alueen pohjoisosaa reunustava Porintie (vt11) on osoitettu Valta- tai kantatien merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet. Valtatiet palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakunnan sisäistä liikennettä.

Kaava-alueen lävitse kulkeva Porin yhdystie on osoitettu kaavassa merkinnällä Tärkeä seutu- tai yhdystie. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät seututiet ja yhdystiet sekä niihin kuuluvat katuosuudet ja yhdystieluonteiset kadut. Tärkeät seutu- ja yhdystiet yhdistävät maakuntakaavan taajamatoimintojen alueita ja kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai ovat verkostollisesti merkittäviä korkeampiluokkaisia väyliä täydentäviä yhteyksiä.

Porintien ja Porin yhdystien risteysalueelle on osoitettu uuden eritasoliittymän

merkintä. Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan aluevarausten kannalta tärkeät uudet eritasoliittymät sekä maanalainen Näsinkallion eritasoliittymä. Suunnittelumääräys: Maakuntakaavassa esitetty eritasoliittymä voidaan liikennemäärien ja maankäytön niin salliessa ensi vaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä. Eritasoliittymän tarve ja toteuttamisen ajoitus tulee varmistaa läheisyyteen sijoittuvan yksityiskohtaisemman maankäytön suunnittelun yhteydessä. Näsinkallion eritasoliittymä varataan maanalaisiin liikennetunneleihin liittyvänä eikä sen aluevaraus vaikuta maanpäällisiin varauksiin.

Suunnittelualue sijoittuu kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeelle. Merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajakentämispainetta. Kasvuvyöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Pälkäneen, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven ne alueet, joiden saavutettavuus, väestökehitys ja aluerakenne täyttävät kasvuvyöhykkeen kriteerit. Merkintä ei rajoita maa ja metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista. Kehittämissuosituksen mukaan alueen maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ensisijaisesti ohjattava taajama-alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Suunnittelualuetta rajaa pohjoisessa Pinsiön-Matalusjoen alueelle osoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinalue. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan maakunnallisesti edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätaloustaloutta tai käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen. Kehittämissuosituksen mukaan maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

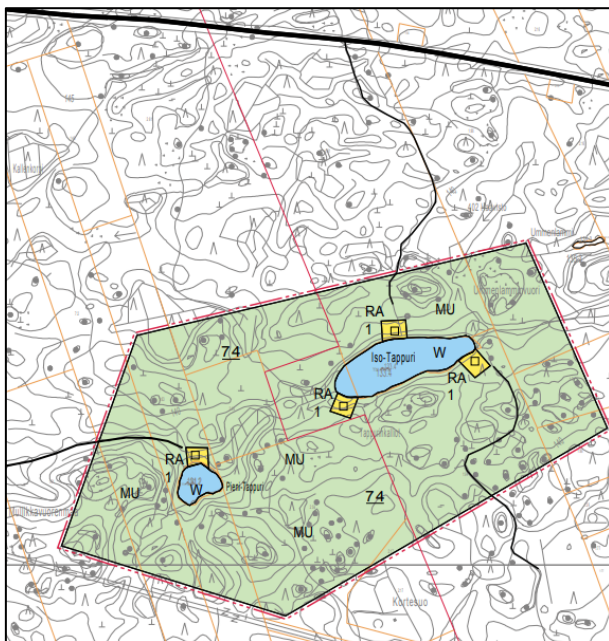
koskevista suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot

Kuva: Karttaote maakuntakaavasta (Pirkanmaanliiton karttapalvelu, maakuntakaava, 16.9.2024)

Yleiskaava

Kaava-alueen itäosassa on voimassa vuonna 2004 hyväksytty Keskustaajaman osayleiskaava 2010, joka on suunnittelualueen osalta osoitettu Maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Osalla suunnittelualuetta on voimassa vuonna 2004 voimaan tullut Ranta-alueiden osayleiskaava. Valmisteltava yleiskaava rajoittuu eteläosassaan vuonna 2012 hyväksyttyyn Harjuniityn osayleiskaavaan.

Kuva: Ote Ranta-alueiden osayleiskaavasta. (Nokian kaupunki, 16.9.2024)

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Strateginen yleiskaava

Strateginen yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Se vaikuttaa siihen, millainen Nokia on vuosikymmenten kuluttua. Strateginen yleiskaava laaditaan koko Nokian kaupungin alueelle ja sen tavoitevuosi on 2040. Strateginen yleiskaavaehdotus on ollut nähtävillä 26.9. – 28.10.2024. Nokian kaupunginvaltuusto hyväksyi strategisen yleiskaavan 19.5.2025.

Strategisessa yleiskaavassa kaava-alueelle on osoitettu useita merkintöjä. Osa alueesta on osoitettu selvittettäväksi elinkeinoelämän alueeksi. Merkinnällä on osoitettu mahdolliset tulevat elinkeinoelämän alueet, joiden toteuttamisen mahdollisuudet selvitetään. Aluerajaus täsmennetään tarkemmassa suunnittelussa.

Suunnittelualueelle on osoitettu uusi selvittettävä raideyhteys. Merkinnällä on osoitettu mahdollinen yhteystarve selvittettävälle elinkeinoelämän alueelle sekä maakuntakaavaan merkitty ohjeellinen uusi ratayhteys Pirkkala-Ylöjärvi. Yhteyksien reitit ovat alustavia ja niitä täsmennetään tarkemmassa suunnittelussa.

Suunnittelualueen eteläpuolelle on osoitettu viheryhteystarve. Merkinnällä on osoitettu tärkeimpiä viheryhteystarpeita sekä keskustan purot ja Matalusjoki. Viheryhteydet tulee turvata ja sovittaa yhteen muuttuvan maankäytön kanssa. Merkintä on ohjeellinen ja viheryhteyden tarkka sijainti ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Tarkemmassa suunnittelussa huomioidaan myös virkistysreittitarpeet.

Lisäksi suunnittelualueen suuntaan on osoitettu kehitettävä liikenneväylä, jonka merkinnällä on osoitettu kehitettävät olemassa olevat väylät ja selvittävät yhteystarpeet.

Kuva: Ote strategisesta yleiskaavaehdotuksesta (Nokian kaupunki, strategisen yleiskaavan ehdotus, 17.9.2024)

Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Tavoitteet

Yleiskaavan tavoitteena on tutkia mahdollisuutta sijoittaa alueelle elinkeinoelämän toimintoja ja turvata viheryhteydet alueella.

Osalliset

Osallisia ovat Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan aluepelastuslaitos, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Puolustusvoimat, Metsähallitus, Väylävirasto, Fingrid Oy, Nokian Vesi, Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta, teleliikenneoperaattorit sekä kaava alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat tai vuokraoikeudenhaltijat. Lisäksi osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Tällaisia ovat mm. kaavan vaikutusalueen asukkaat sekä alueella toimivat yritykset, elinkeinonharjoittajat, yritysten työntekijät ja yhdistykset.

Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

Aloitus

Asian vireilletulosta on ilmoitettu kuulutuksella 21.3.2024 vuoden 2024 kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan yleisesti nähtäville ja se pidetään nähtävillä koko hankkeen ajan.

Hankkeesta järjestettiin Alueidenkäyttölain 66 §:n mukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 11.2.2025.

Valmistelu

Kaupunkikehityslautakunta päättää kokouksessaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta. Siitä pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot.

Kaavaluonnos asetetaan nähtäville 30 vuorokauden ajaksi. Luonnosvaiheen nähtävilläolosta tiedotetaan kuulutuksella Nokian Uutisissa sekä Nokian kaupungin verkkosivuilla. Osallisilla on mahdollisuus lausua mielipiteensä kaavaluonnoksesta. Kaavaluonnoksesta pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot.

Ehdotus

Aloitus- ja valmisteluvaiheessa saatu palaute huomioidaan ja sen pohjalta laaditaan kaavaehdotus. Kaupunkikehityslautakunta päättää ehdotuksen nähtäville asettamisesta. Kaavaehdotus pidetään julkisesti nähtävillä 30 vuorokauden ajan. Nähtävilläolosta tiedotetaan kuulutuksella Nokian Uutisissa sekä Nokian kaupungin verkkosivuilla. Osallisilla on mahdollisuus jättää muistutus kaavaehdotuksesta.

Hyväksyminen

Osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen hyväksyy Nokian kaupunginvaltuusto. Päätökseen on mahdollista hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen ja edelleen hakea valituslupaa Korkeimmalta Hallinto-oikeudelta. Valitusaika on 30 vrk kaupunginvaltuuston pöytäkirjan julkaisuaikankohdasta alkaen.

Voimaantulo

Kaavan voimaantulosta kuulutetaan Nokian Uutisissa sekä Nokian kaupungin verkkosivuilla.

Kaavan vaikutusten arviointi

Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan ”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät

TÄÄLLÄ SYNTYY TTA.

vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”. Yleiskaavan vaikutukset tullaan arvioimaan AKL 9 §:n edellyttämällä tavalla.

Käsittelyaikataulu

Tavoitteena on valmistella kaavaluonnos kevään 2025 aikana ja hyväksyä yleiskaava vuoden 2026 aikana.

Kaavamuutoksen valmistelu

Kaavamuutos laaditaan Nokian kaupungin kaavoitusyksikössä. Kaavan laatijana toimii kaavoitusarkkitehti Johanna Fingerroos (p. 040 133 4235) jolta saa tarvittaessa lisätietoja hankkeesta. Osoite: Nokian kaupunki, kaavoitusyksikkö, PL 2, 37101 Nokia. Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

Nokialla 30.5.2025

Johanna Fingerroos
kaavoitusarkkitehti

Elma Mettälä
arkkitehtiharjoittelija